

МАЛИЙ БІЗНЕС В УМОВАХ РИНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА МЕХАНІЗМ ЇХ ПІДТРИМКИ

студент гр. Ф-01 Барикіна Н.І.

На сучасному етапі розвитку економіки країни малі підприємства є важливою частиною соціального та економічного рівня розвитку держави. Важлива роль малого підприємництва полягає в тому, що вони мають значний вплив на розвиток національної економіки за рахунок поглиблення спеціалізації, значного використання кооперації виробництв, а також забезпечення мобільності виробництва на ринку.

Однак, на сьогодні, мале підприємництво не досягло того рівня розвитку в країні, що дає можливість ефективно вирішувати економічні і соціальні проблеми економіки. Таким чином, проблема становлення та розвитку малого бізнесу набуває особливої актуальності.

Сучасними вітчизняними науковцями, які займаються питаннями вивчення розвитку та проблем малого підприємництва є: О. Барановський, Л. Буряк, Л. Воротіна, Д. Єхануров, О. Стороженко, З. Варналій, В. Поліков, М. Єрмошенко В. Гейць, С. Мочерний, та інші. Однак соціально-економічний розвиток держави вимагає пошуку нових підходів до підтримки бізнесу.

Малий бізнес є основною рушійною силою для становлення, ефективного розвитку та стабільності ринкових відносин. Стабільність забезпечується за рахунок значної частки населення, що знаходяться в системі цих відносин. За даними деяких вчених, для цього необхідно, щоб 20-30% громадян країни займалися власним бізнесом [1].

В Україні функціонує велика кількість банківських установ. Кредитні кошти є на сьогодні найбільш доступним джерелом. Проте 75 % малих підприємств на перше місце серед інших проблем ставлять дефіцит фінансів. Більшість з них не має власного капіталу, а банківські кредити найчастіше можна отримати лише на 2-3 місяці з високою процентною ставкою.

На початку існування малі підприємства зіштовхуються з браком стартового капіталу. З проблемою незначної кількості оборотних коштів мають справу як підприємства-початківці, так і вже діючі на ринку.

Важливим фактором успішної діяльності малого та середнього підприємства є стан його інфраструктури. Інфраструктура – це своєрідна опорно-рухова система, завдяки якій формується конкретне організаційно-економічне середовище для сприяння підприємницькій діяльності та швидкій адаптації суб'єктів малого підприємництва до ринкових умов. Її функції направлені на уникнення диспропорцій в регіональному розвитку, надання знань щодо ведення бізнесу, отримання малими підприємствами доступу до інноваційних технологій тощо.

Нестабільність законодавчої бази, зокрема постійні зміни податкових норм мають значний вплив на діяльність малих підприємств. В умовах дефіциту фінансових ресурсів та окремого штату та часу для моніторингу нововведень законодавства доцільно звести зміни у законодавчих документах до мінімуму.

Для розвитку малого бізнесу необхідно впровадження професійного навчання за спеціальністю “мале підприємництво”. У цій сфері зайнято більше 2 млн. осіб, але якісна діяльність потребує особливих знань. Тому спектр дисциплін для бажаючих займатися власною справою необхідно направити на вузьку спеціалізацію.

Досить важливим напрямком підтримки діяльності малого бізнесу є забезпечення ринку збуту державними замовленнями. Для малих підприємств складаються менш сприятливі умови для участі у них. Але при розподілі значних державних замовлень на

дрібніші та впровадженні координатора, малі підприємства також могли б приймати участь.

Малі підприємства мають величезний вплив на будь-які економічні зміни і соціальні перетворення в країні. Проте проблемою є нестабільність їх розвитку. Це викликано більшою чутливістю, порівняно з великими підприємствами, до змін в економічній сфері та політичній ситуації в країні.

В Україні розробляються та здійснюються програми підтримки розвитку малого бізнесу, проте такі суб'єкти зіштовхуються на сьогодні з все ще недостатньо відповідним їхнім умовам економічним середовищем. Багато чинників гальмують їх розвиток. Тому, необхідно зосередитись на удосконаленні умов для їх створення і процвітання. Основними напрямками державної підтримки повинні бути: нормативно-правова база, інформаційне, фінансово-кредитне забезпечення, підготовка кадрів, забезпечення збуту. Така підтримка направлена на досягнення позитивних структурних змін в економіці держави; залучення до малого підприємництва бажаючих займатися власною справою. Це сприятиме подоланню негативних економічних процесів, забезпеченню і підтримці позитивного розвитку суспільства, створенню нових робочих місць, збільшенню зайнятості населення, зменшенню безробіття, – в цілому підтримці вітчизняних виробників.

1. Посна О.А. Аналіз змін в спрощеній системі оподаткування малого підприємництва / Посна О.А., Кривчун Л.К. // Проблемы материальной культуры – Экономические науки. – 2012. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://archive.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/knp/2012_222/knp222_104-106.pdf.

Науковий керівник: асист. Шишова Ю.Г.

Барикіна, Н.І. Малий бізнес в умовах ринкової економіки: сучасний стан та механізм їх підтримки [Текст] / Н.І. Барикіна; наук. кер. Ю.Г. Шишова // Економічні проблеми сталого розвитку : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О.Ф., м. Суми, 6-8 травня 2014 р.: у 2-х т. / За заг. ред.: О.В. Прокопенко, О.В. Люльова. - Суми : СумДУ, 2014. - Т.2. - С. 363-364.